

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Ecologische inventarisatie De Driesprong Langelille

Opdrachtgever: De Woudenhof Makelaars & Rentmeesters

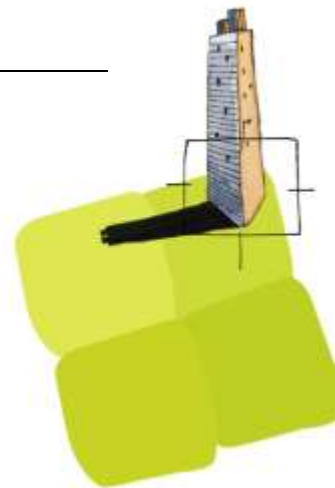
projectnummer: 267.49.50.01.00

Onderwerp: Ecologische inventarisatie De Driesprong Langelille

Datum: 22-03-2018

Inventarisatie natuurwaarden plangebied

Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 19 maart 2018 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: onbewolkt, circa 3 °C en een zwakke wind.

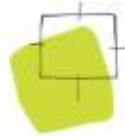
PLANGEBIED

Het plangebied betreft het voormalig campingterrein van De Driesprong aan de Lemsterweg 20 te Langelille. Het plangebied ligt ten oosten van het riviertje de Kuinder en wordt aan de oost- en zuidzijde begrensd door de wegen Lemsterweg en Krompad. Ten noorden van het plangebied ligt een haven voor plezierjachten.

Impressie van het plangebied (19 maart 2018)

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

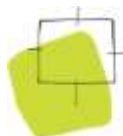

In het plangebied zijn stacaravans aanwezig die voor een deel in een vervallen staat verkeren. Daarnaast staan in het plangebied tuinhuisjes die eveneens voor een deel in een vervallen staat verkeren. Tussen de bebouwing zijn gazons en groenstroken met bomen en struiken aanwezig. Centraal in het plangebied ligt een kleine insteekhaven. De oevers van de Kuinder en de insteekhaven zijn beschoeid. Daarnaast zijn enkele ondiepe, smalle en gedeeltelijk beschoeide sloten aanwezig die niet in verbinding staan met andere wateren.

Het plan bestaat uit de sloop van de bestaande bebouwing ten behoeve van de bouw van 50 recreatiewoningen, te weten 10 vrijstaande en 40 geschakelde woningen. Hierbij wordt tevens grond vergraven en opgaande beplanting verwijderd. De woningen worden gesitueerd rond een grote vijver, die wordt gerealiseerd door het vergraven van de bestaande insteekhaven (zie figuur 1). De huidige verbinding met de watergang Kuinder blijft daarbij behouden.

Figuur 1. Beoogde inrichting plangebied

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

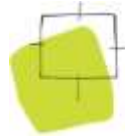
Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF) via Quickscanhulp.nl³ (© NDFF - quickscanhulp.nl 21-03-2018 14:31:33) blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond het plangebied verschillende beschermde diersoorten bekend zijn. Het betreft vogels, zoogdieren, amfibieën, reptielen en ongewervelden. Indien van toepassing worden relevante soorten in onderstaande tekst betrokken.

Op basis van het veldbezoek blijkt dat het plangebied een vrij beperkte natuurwaarde heeft. In het plangebied zijn groenstroken aanwezig met zowel inheemse als uitheemse bomen en struiken, waaronder zwarte els, zachte berk, laurierkers, Japanse kardinaalsmuts, magnolia en bamboe. In de gazons zijn tijdens het veldbezoek onder meer fioringras, witbol, madeliefje, paardenbloem, kluwenhoornbloem en haakmos aangetroffen.

Uit de omgeving van het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten bekend (Quickscanhulp.nl). Deze zijn niet aangetroffen tijdens het veldbezoek en worden gezien de terreingesteldheid en het beheer ook niet verwacht.

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens: de Gegevensautoriteit Natuur heeft vastgesteld dat ze kloppen. Informatie is te vinden op www.natuurloket.nl.

³ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het plangebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het plangebied zijn aangetroffen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt, de Gegevensautoriteit Natuur staat hiervoor in.

Uit de omgeving van het plangebied is het voorkomen van verschillende soorten vogels met jaarrond beschermde nesten bekend zoals huismus, gierwaluw, en enkele soorten roofvogels en uilen (Quickscanhulp.nl). Tijdens het veldbezoek zijn geen huismussen in het plangebied waargenomen en de stacaravans en tuinhuisjes bieden deze soort ook geen geschikte broedplaatsen. Wel waren tijdens het veldbezoek huismussen aanwezig bij de woning aan Lemsterweg 20 net naast het plangebied.

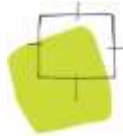
Onder een den en een aantal Thuja's aan de rand van het plangebied (nabij de loods van de aangrenzende jachthaven) zijn een aantal braakballen van ransuil gevonden. Dit duidt erop dat de bomen door tenminste één ransuil als roestplaats gebruikt wordt. In de den is een nest aanwezig, waarvan tijdens het veldbezoek niet kon worden aangetoond of uitgesloten dat het nest bezet is door ransuil. In de overige bomen zijn geen nesten van vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen aangetroffen. Het plangebied vormt mogelijk onderdeel van het foerageergebied van soorten als ransuil, huismus en kerkuil.

Binnen het plangebied zijn een aantal algemene broedvogels van tuinen en parken te verwachten, zoals de tijdens het veldbezoek waargenomen soorten winterkoning, merel, vink, zanglijster, koolmees, pimpelmees, houtduif en roodborst. Voor deze soorten geldt geen jaarronde bescherming van nesten.

In een deel van de tuinhuisjes binnen het plangebied zijn invliegopeningen voor vleermuizen aanwezig, zodat vleermuisverblijfplaatsen niet uitgesloten zijn. In de bomen binnen het plangebied zijn geen voor vleermuizen geschikte ruimtes, zoals holtes of spleten aangetroffen. Verblijfplaatsen van boombewonende soorten kunnen dan ook worden uitgesloten.

Het plangebied vormt geschikt foerageergebied voor soorten als gewone en ruige dwergvleermuis en laatvlieger, waarvan waarnemingen uit de directe omgeving van het plangebied bekend zijn (Quickscanhulp.nl). De brede watergang Kuinder ten westen van het plangebied kan onderdeel vormen van een belangrijke vliegroute van vleermuizen, zoals meer- en watervleermuis.

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied sporen van mol en veldmuis aangetroffen. Daarnaast vormt het plangebied geschikt leefgebied voor een aantal andere algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals de uit de omgeving bekende soorten huisspitsmuis, egel, hermelijn en wezel (Quickscanhulp.nl). Voor deze algemene soorten geldt in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen.

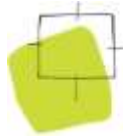
Uit de omgeving van het plangebied zijn ook een aantal niet-vrijgestelde soorten bekend, te weten boommarter, steenmarter en otter. Sporen van boom- en steenmarter en potentiële verblijfplaatsen van deze soorten zijn niet aangetroffen tijdens het veldbezoek. Mogelijk vormt het plangebied wel onderdeel van het foerageergebied van steenmarter. Binnen de begrenzing van het plangebied zijn ook geen sporen van otter aangetroffen, maar wel onder de brug over de Kuinder direct naast het plangebied. Hier zijn tijdens het veldbezoek (onder meer zeer verse) ottersporen aangetroffen. Het is dus goed mogelijk dat de soort het plangebied af en toe bezoekt. Het plangebied vormt echter geen hoogwaardig foerageergebied voor otter en verblijfplaatsen kunnen worden uitgesloten. Geschikt leefgebied voor andere niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdiersoorten ontbreekt binnen het plangebied.

De smalle sloten in het plangebied vormen geschikt voortplantingsbiotoop voor enkele algemene amfibieënsoorten, zoals bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Voor deze algemene soorten geldt in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. In de sloten ligt veel bladafval, waardoor de watergangen ongeschikt zijn voor meer kritische niet-vrijgestelde amfibieënsoorten, zoals de uit de omgeving bekende heikikker (Quickscanhulp.nl). Voor deze soort is ook geen hoogwaardig landbiotoop aanwezig in het plangebied.

Uit de wijdere omgeving van het plangebied (1-5 kilometer) is één beschermde vissoort bekend, te weten grote modderkruiper (Quickscanhulp.nl). Voor deze soort ontbreken geschikte wateren in het plangebied.

Uit de omgeving van het plangebied is het voorkomen van ringslang bekend. In het plangebied zijn geen potentiële voortplantingsplaatsen, zoals composthopen, voor deze soort vastgesteld. Ook zijn veel watergangen om het plangebied door de beschoeiing niet of slecht toegankelijk. Het is echter niet uitgesloten dat de soort af en toe foeragerend of zonnend in het plangebied aanwezig is.

Het plangebied biedt geen geschikt biotoop voor beschermde ongewervelden. De uit de omgeving van het plangebied bekende dagvlindersoort grote vuurvlinder en libellensoorten gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker, noordse winterjuffer en sierlijke witsnuitlibel (Quickscanhulp.nl) zijn aangewezen op hoogwaardige biotopen met specifieke vegetaties. Deze ontbreken in het plangebied, maar zijn wel aanwezig in natuurgebieden in de wijdere omgeving.

TOETSING

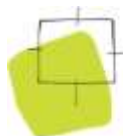
Het is niet uitgesloten dat als gevolg van de ontwikkelingen een jaarrond beschermde verblijfplaats van ransuil wordt vernietigd. Daarom is nader onderzoek nodig om te bepalen of deze soort broedt in het plangebied. Op basis daarvan kan bepaald worden of ontheffing van de Wnb moet worden aangevraagd.

Bij uitvoering van het plan gaan geen nestplaatsen van andere vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus, verloren. Wel verandert het plangebied als foerageergebied voor huismus, ransuil en kerkuil, maar gaat niet als zodanig verloren bij uitvoering van het plan. Bovendien is in de omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op deze soorten treden niet op.

Voor de overige vogelsoorten geldt dat, indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, in gebruik zijnde nesten van vogels kunnen worden vernietigd of verstoord. Dit is bij wet verboden. Vernietiging en verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Bij sloop van de bebouwing in het plangebied kunnen vleermuisverblijfplaatsen verloren gaan. Daarom is nader onderzoek nodig om de aan- of afwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen vast te stellen. Op basis van het nader onderzoek kan worden bepaald of een ontheffing van de Wnb moet worden aangevraagd. Het foerageergebied voor vleermuizen binnen het plangebied verandert bij uitvoering van het plan, maar het plangebied zal ook na uitvoering van het plan geschikt zijn voor de te verwachten vleermuissoorten. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief en hoogwaardig foerageergebied voor vleermuizen aanwezig. Negatieve effecten op vleermuizen door verlies van foerageergebied treden niet op.

Indien tijdens de aanlegfase of gebruiksfase verlichting wordt geplaatst langs de brede watergang Linde of Kuinder die lichtuitstraling richting het oppervlaktewater veroorzaakt, kan een negatief effect optreden op een mogelijke vliegroute van vleermuizen, zoals meervleermuis. Meervleermuis is zeer gevoelig voor verstoring door kunstlicht. Indien plaatsing van verlichting die lichtuitstraling over het oppervlaktewater veroorzaakt achterwege blijft, is geen sprake van een negatief effect op een vliegroute van vleermuizen. In dat geval hoeft geen ontheffing van de Wnb te worden aangevraagd. Indien lichtuitstraling niet kan worden voorkomen, is nader onderzoek nodig naar een vliegroute van vleer-

muizen. Op basis van het nader onderzoek kan worden bepaald of een ontheffing van de Wnb moet worden aangevraagd.

Het plangebied vormt mogelijk een klein onderdeel van het foerageergebied van otter en steenmarter. Ook na uitvoering van het plan zal het plangebied geschikt zijn als foerageergebied voor deze soorten. Bovendien is in de omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief (en in het geval van otter ook hoogwaardiger) foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op otter en steenmarter treden niet op.

Het is niet uitgesloten dat af en toe foeragerende en zonnende ringslangen in het plangebied aanwezig zijn, maar hoogwaardig leefgebied met voortplantingsplaatsen ontbreekt binnen het plangebied. Hoogwaardig leefgebied voor ringslangen is wel aanwezig in de ruimere omgeving van het plangebied, zoals in het natuurgebied Brandemeer. Hoewel het plangebied bij uitvoering van het plan tijdelijk minder geschikt zal zijn voor foeragerende en zonnende ringslangen, zal dit niet leiden tot een negatief effect op de soort. In de omgeving van het plangebied is in ruime mate alternatief en hoogwaardiger foerageergebied aanwezig voor ringslang.

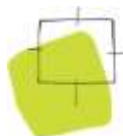
Als gevolg van de werkzaamheden kunnen tot slot verblijfplaatsen van enkele algemene amfibieën- en zoogdiersoorten worden vernietigd en verstoord. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten beschermde soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Fryslân. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wet natuurbescherming.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wet natuurbescherming en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen Ecologische hoofdstructuur genoemd) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het provinciale NNN is uitgewerkt in Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014.

INVENTARISATIE

Het plangebied ligt niet in of grenst niet aan een beschermd gebied in het kader van de Wnb. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied betreft de Rottige Meenthe & Brandemeer op een afstand van circa 600 meter ten noordoosten van het plangebied.

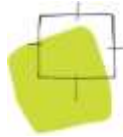
Het plangebied grenst aan de brede watergang Kuinder, die is aangewezen als NNN - water. Op basis van het natuurbeheerplan geldt voor dit NNN-gebied het beheertype N04.02 Zoete Plas. Een aantal percelen langs de oevers van de Kuinder is eveneens aangewezen als NNN. Op 500 meter ten zuiden ligt het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als 'natuur buiten het NNN'. Op ruim 200 meter ten noorden van het plangebied ligt een weidevogelkansgebied.

TOETSING

Gezien de afstand tot Natura 2000-gebied Rottige Meenthe & Brandemeer en de aard van het plan zijn als gevolg van de ontwikkeling hooguit negatieve effecten mogelijk door een toename van stikstofdepositie als gevolg van het plan. Daarom adviseren wij om een stikstofberekening uit te voeren met het rekenprogramma Aeries.

Het plan leidt niet tot aantasting van de oppervlakte van het NNN. Er vinden geen werkzaamheden plaats in de watergang Kuinder. Op dit punt is het plan niet in strijd met de Verordening Romte Fryslân.

Ook de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN genieten bescherming op basis van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid. Dieren die de watergang Kuinder gebruiken als leefgebied of als trekroute tussen leefgebieden, kunnen in dit geval tot de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN worden gerekend. Aangezien geen werkzaamheden worden uitgevoerd aan de oeverbeschoeiing of in de watergang, zal de Kuinder bij uitvoering van het plan geschikt blijven voor de meeste soorten. Wel is speciale aandacht nodig voor een mogelijke vliegroute van vleermuizen, zoals meervleermuis. Zoals ook bij de soortenbescherming wordt aangegeven, dient bij uitvoering van het plan lichtuitstraling richting het oppervlaktewater te worden voorkomen om negatieve effecten op een vliegroute van vleermuizen te voorkomen. Het plan is niet in strijd met de bescherming van het NNN indien aan deze voorwaarde wordt voldaan.

Gezien de aard van het plan en de afstand tot gebieden die zijn aangewezen als 'natuur buiten het NNN' of weidevogelkansgebied, leidt het plan niet tot negatieve effecten op 'natuur buiten het NNN' of weidevogelgebieden.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is, gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van de ontwikkeling, een onvoldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan.

Uit de inventarisatie komt naar voren dat nader onderzoek nodig is naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen en ransuil. Op basis van het nader onderzoek kan worden bepaald of voor deze soorten een ontheffing van de Wnb moet worden aangevraagd.

Om negatieve effecten op een mogelijke vliegroute van vleermuizen te voorkomen, dient lichtuitstraling richting de brede watergang Kuinder ten westen van het plangebied te worden voorkomen. Indien lichtuitstraling niet kan worden voorkomen, is nader onderzoek naar een vliegroute van vleermuizen nodig.

Daarnaast komt uit de inventarisatie naar voren dat bij uitvoering van het plan rekening moet worden gehouden met het broedseizoen van vogels.

Een negatief effect op Natura 2000-gebied Rottige Meenthe & Brandemeer door een toename van stikstofdepositie als gevolg van het plan kan niet op voorhand worden uitgesloten. Daarom is een stikstofberekening met het rekenprogramma Aerius nodig om te bepalen of negatieve effecten optreden. Verder is het plan niet in strijd met de gebiedenbescherming van de Wnb.

Het plan is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid, mits lichtuitstraling richting de watergang Kuinder achterwege blijft. In dat geval zijn de beoogde ontwikkelingen op het punt van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de Verordening Romte Fryslân 2014.